

මනෝ විද්‍යාව

ප්‍රමුඛයේ මනෝසාමාජීය වර්ධනයට දෛමාජීය දායකත්වය

මුත්ගේ මානසික සෞඛ්‍යය ගැන සාකච්ඡා කිරීමේදී දරුවකුගේ මනෝ-සාමාජීය වර්ධනය

පිළිබඳව සොයා බැලීම වැදගත් වේ. තනිව කිසිවක් කරකියා ගැනීමට තොහැකි ලදරුවෙක්, කාර්යක්ෂම ලෙස ස්වාධීනව ක්‍රියා කළ හැකි සමාජශීලී වැඩිහිටියෙක් වීම තිසියාකාර ලෙස ඇති වූ මනෝසාමාජීය වර්ධනය තුළින් පිළිබිඹු වේ.

බුද්ධියෙන් වැඩිම විවිධ කුසලතා දැරීමේ හැකියාවන් වැඩිම චිත්ත-වේග හෙවත් හැඟීම් වැඩිම තුළින් පෞරුෂයේ වැඩිම මනෝ සාමාජීය වර්ධනය තුළින් සිදු වේ. අන් සෑම කරුණකදී මෙන් ම කාසික හා මනෝසාමාජීය වර්ධනයට ප්‍රවේණිගත සාධක මත පරිසරයේ සාධක ක්‍රියාකරන්නේ කෙසේ ද යන්න බලපායි.

ප්‍රථමයෙන් කුඩා දරුවෙකුට මූලික වශයෙන් නිවස තුළ පරිසරය වැදගත් වෙයි. විශේෂයෙන් මව, පියා, ආච්චි, සීයා, සහෝදර සහෝදරාදීන් මෙහෙකරුවන් ඇතුළු අනෙකුත් ඥාතීන්ගේ විවිධාකාර හැසිරීම් රටාවන් මානසික වර්ධනය කෙරෙහි බලපායි. මේ සියලු දෙනා අතරින් දරුවෙක් වැඩිපුරම ළංවන්නේ මවට ය. ඒ නිසා මව එදිනෙද කරන කියන දේ ඇතුළු රුක-වරණය දරුවාගේ මනෝසාමාජීය වර්ධනය කෙරෙහි තදින් බලපායි.

මීට දශක කිහිපයකට පෙර මෙරට පවුලක දරුවන් රැසක් සිටිය ද මෙකල බොහෝවිට දැනට ලැබෙන්නේ එක්කෙනෙක් හෝ දෙදෙනෙකි. තැන්තම තිදෙනෙකි. පළමු දරුවාට බොහෝමයක්

විශේෂඥ මනෝවේද්‍ය සරත් පඬුවාවල

දෙමව්පියන්ගෙන් ලැබෙන රුකව-රණය, ආදරය හා ආරක්ෂාව අති-මහත් ය. බොහෝවිට ඕනෑවට වඩා වැඩි ය. දරුවාගේ චිත්තවේග හෙවත් හැඟීම් වැඩිමේදී දෙමව්පිය-යන්ගේ ආදරය විශේෂයෙන් දරු-වාට දැනෙන ලෙස ආදරය ලබාදීම අත්‍යවශ්‍ය කරුණකි. තමුත් අතවශ්‍ය වැඩි ආදරය දරුවාගේ යහපත් මනෝසාමාජීය වර්ධනයට බාධා පමුණුවයි. දරුවාගේ හිත රිදේය සිතා දරුවා කරන සෑම වැඩකටම දෙමව්පියන් කරබාගෙන සිටිති. ඇත්තෙන්ම වැරදි දෙයක් කරයි නම් එම අවස්ථාවේදීම එය දරුවාට පෙන්වා දී විනයානුකූලව දරුවා හදවතා ගැනීමට දෙමව්පියන් උත්-සුක විය යුතු ය.

දෙමව්පියන්ගේ වැඩි ආදරය හේතුවෙන් දරුවාගේ වයස අනුව

කර ගත හැකි කාර්යයන් වන පුද්-ගලික සෞඛ්‍ය කටයුතු කර ගැනීම, ආහාර ගැනීම, හැඳපැලඳ ගැනීම ආදිය දෙමව්පියන් විසින් කරදෙනු ලබන අතර ස්වාධීන බවට පත්වීමට අවශ්‍ය කටයුතු කර ගැනීමට ඉඩ තොසැලසීම සිදුවිය හැකි ය. මෙහි ප්‍රතිඵලය වන්නේ දරුවන්ගේ මනෝසාමාජීය වර්ධනය තිසියා-කාර සිදු නොවීමයි. එසේම තදබල ලෙස වාචිකව පාලනය කිරීමට උත්සුක කිරීම, දෙමව්පියන්ගේ සැරපරුෂ බව ආදී ලක්ෂණ දරුවා බියමුසු තත්ත්වයට පත් කර මුදු-ගැන්වී සිටීමට යොමුකරවයි. දරුවා අතවශ්‍ය ලෙස සිතහවට විහිළුවට ලක්කිරීම මගින් ලැජ්ජාශීලී හා ඉදි-රිපත් නොවන තත්ත්වයට පත්විය හැකිය. බිමත්ව කලහකාරී ලෙස හැසිරෙන පියවරුන් ඇති දරුවන්

සියලු දෙනා අතරින් දරුවෙක් වැඩිපුරම ළංවන්නේ මවට ය. ඒ නිසා මව එදිනෙද කරන කියන දේ ඇතුළු රුකවරණය දරුවාගේ මනෝසාමාජීය වර්ධනය කෙරෙහි තදින් බලපායි.

බියපත්ව මුළුගැන්වීමට හෝ සමා-ජවිරෝධී වැඩ කිරීමට පෙළඹිය හැකිය.

ඉතා ආරක්ෂාකාරී ලෙස හදව-ඩාගත් දරුවෙක් සිටින දෙමව්පි-යන්ට දෙවන දරුවෙක් ලැබුණොත් බොහෝවිට අසහනකාරී වාතාව-රණයක් ඇතිවීමට ඉඩ තිබේ. මවට තම පළමු දරුවාට කලින් මෙන් සැලකිලි දැක්වීමට තොහැකියාවක් මෙන්ම, දෙවන දරුවාට රුකව-රණය සැලසීමට ද සිදු වේ. මෙය පළමු දරුවා දකින්නේ මව තමාට වඩා තම මල්ලි හෝ තංගීට වැඩි සැලකිලි දක්වමින් වැඩි ආදරයක් දක්වන ලෙසිනි. කුඩා දරුවකුට මේ පිළිබඳ තර්කානුකූල විශ්ලේ-ෂණයක් කිරීමට තොහැකි වන අතර ආදරය තැනී බව සිතන්නේ හදපත්ලෙන් ම ය. මේ තත්ත්ව යටතේ පළමු දරුවාට දෙවන දරුවා කෙරෙහි ඊර්ෂ්‍යාවක් ද මව කෙරෙහි කෝපයක් ද උපදී. ප්‍රතිඵලය වන්නේ තම මවට හා කුඩා මල්ලිට හෝ තංගීට හිරිහැර කිරීම යි. කෙසේ නමුත් මේ පිළිබඳ මව හා පියා දක්-වන ප්‍රතිචාර අනුව දරුවාගේ සිතූම් පැතුම් වෙතස් කර තත්ත්වය සම-ඵයකට පත්කර ගත හැකිවනු ඇත.

දරුවන් ආහාර ගැනීම සම්බන්-ධයෙන් විශේෂයෙන් මව්වරු ඉතා උනන්දු වෙති. ඔවුන්ට හැකිතරම් කන්නට බොන්නට දීමට මව උත්-සාහ කරනු ඇත. සමහරවිට කිසිදු දෝෂයකින් තොර දරුවන් කෑම තොකන බව පවසමින් සමහර මව්-වරුන් ප්‍රතිකාර ලබාදීමට ගෙන එන

අවස්ථා තිබේ. සමහර මව්වරු තීන්තර තීන්තර දරුවන්ට පණුබේන් දීමට පෙළඹෙති. දරුවාට අවශ්‍ය ආහාර ඔහු හෝ ඇය විසින් ලබා ගනු ඇත. විශේෂයෙන් මව්වරුන් සැලකිලිමත් වන්නේ දරුවන් බත් කන්නේ ද යන්න ගැනයි. මව්වරුන් දරුවා කුඩා කල සිට ආහාර ගැනීමට බල කරති. තමා ආහාර නොගත හොත් මවට ඉන් බලපෑමක් ඇතිවන බව එනම් මවගේ සිත රිඳෙන බව දරුවා දැන ගනී. තමා මව සමග නොහොඳ තෝක්කඩු වූ විට තැන්තම් තමාට අවශ්‍ය දේ මව ලවා කරවා ගැනීමට ආහාර නොගෙන සිටීමට පෙළඹේ. මින් සිත් වේදනාවට පත්වන මව දරුවාගේ අවශ්‍යතාවයට ඉඩදී කෑම ගැනීමට සලසයි. මෙවැනි වර්ෂාවන් තිසා, කිසියම් සුළු ප්‍රශ්නයකදී මව මානසිකව අපහසුතාවයකට පත් කර පලිගැනීමේ චේතනාවෙන් "මං අද කන්නේ නෑ එතකොට අම්මට රිඳෙසින්" යනුවෙන් සිතා කෙතරම් බඩගිනි වුවද දරුවා තින්දට යාමට පුළුවන. මෙහිදී තමා වරදකාරයෙකි ය යන හැඟීම පහළ වී මව ශෝකයට පත් වේ. දරුවා වයසින් මුහුකුරා යන විට පවා මෙවැනි හැසිරීම් වලින් දෙමව්පියන් පාලනය කිරීමට උත්සාහ කරනු ඇත. තමාට රුචි දේ ලබා ගැනීමේ අවියෙන් දෙමව්පියන්ට මානසිකව බලපෑම් කිරීමට නොයෙකුත් වර්ෂාවන් උපයෝගී කර ගනී.

මූලදී ආහාර වර්ජනයෙන් ඇරඹීමේ ය " මං පාරට පනිනවා ලීඳට පනිනවා. වහබොනවා" ආදී තර්ජන පසුකාලීනව ඉදිරිපත් කරනු ඇත. මේ ආකාරයට තර්ජනය කර වස පානය කළ අවුරුදු 8 පමණ ලමුන් කිහිප දෙනෙක් අප සායනයට යොමු කර තිබිණ. තරුණවියට එළඹෙන විට මෙම තත්ත්වය උග්‍ර වී දෙමව්පියන්ගේ සුළු අවවාදයකදී පවා දිවිනසා ගන්නට උත්සාහ කරන දරුවන් වර්තමානයේ තීන්තර සිටිති. මීට මූලික වන මානසික තත්ත්වය වනුයේ "මං මැරුනාම ඔවුන් දුක්වෙයිනෙ, පාඩමක් ඉගෙන ගනිසිනෙ" ආදී වශයෙන් සිතා දෙමව්පියන් මානසිකව පීඩාවට පත් කිරීම යි.

චිතයානුකූලයව හදවඩා නොගත්

සමහරු ලමුන් වයස අවුරුදු 5 හෝ 6 ත් පසු දෙමව්පියන්ට කරදරයක් වන අතර මෙහිදී කෝපයට පත්වන ඔවුහු දරුවන්ට බැණ වැදීම් සමහරවිට පහරදීම් පවා සිදු කරති. සමහරවිට "කට වැඩි" මව්වරුන් උස් හඬින් සැර පරෑ පලස දරුවන්ට කථා කිරීමට පෙළඹේ. මීට ප්‍රතිචාර වශයෙන් දරුවන් ද ඒ අයුරින්ම දෙමව්පියන්ට "සැරදමා" කථා කිරීමට උගෙන ගනිති. එලෙස ප්‍රතිචාර දක්වන විට තව තවත් කෝපයට පත්වන දෙමව්පියෝ දරුවන් එවැනි අයුරකින් කථා කිරීම ගැන උරණ වෙති. "අතේ දරුවන් හැඳෙන හැටි අම්ම තාත්තටවත් ගරු සරුවක් නැති හැටි" ආදී වශයෙන් සිතා දුක් වෙති. වරද තමන් අත ම බව අවබෝධ කර ගැනීමට ඔවුන්ට හැකියාවක් නැත.

වර්තමානයේ දෙමව්පියන් වැඩි දෙනෙක් කල්පනා කරන්නේ දරුවන්ගේ අධ්‍යාපනය ගැන ය. කෙසේ හෝ දරුවන්ට උගන්වා "ලොකු" රුකියාවක් ලබාදීමේ අරමුණ ඇතිව ය. අධ්‍යාපනය ලබාදීම පටන් ගත් ද පටන් පාඩම් කිරීමට බලකරන දෙමව්පියන් ඉතා සුලබය. ඇත්තෙන් ම දරුවා අදළ වයසේ දී තමන්ට කළ හැකි අවශ්‍ය සෑම දෙයක් ම කර ගැනීමට සලස්වා ස්වාධීන බවට පත් කරමින් සමාජ ආශ්‍රයට යොමු කිරීම සියලු දෙමව්පියන්ගේ ම වගකීමකි. සමහර දෙමව්පියන් ලමුන්ට පාඩම් කිරීමට බැරවේයයි සිතා ක්‍රීඩා කිරීම් හා අනෙකුත් සමාජ කටයුතුවලට යොමු කරවීම පැහැර හරිති. තමාට හා නිවෙසට එදිනෙද අවශ්‍ය දේ මිලදී ගැනීමට කඩපොලට යාමට පුරුදු නොකරති. ලමයා තරක් වෙනැයි සිතා අසල්වැසි ලමුන් ඇතුළු සම වයසේ සිටින්නන් සමග සම්බන්ධතා පැවැත්වීමට ඉඩ නොදෙති. කිල්ලට අසුවෙනැයි යන විශ්වාසයෙන් මලගෙවල් වලට එක්කරගෙන නොයති. මේ ආකාර ක්‍රියාකාරකම්වලින් සිදුවන්නේ ලමුන්ගේ බිය පහ නොවී සමාජ ආශ්‍රයට නුහුරු බවක් ඇති වීමයි. අවසන් ප්‍රතිඵල වන්නේ තුරුණුවියට පත්වන විට ආත්ම විශ්වාසයෙන් හා ආත්ම ශක්තියෙන් හීන ලැප්පාශීලී හා හීනමානයෙන් පෙළෙන පුද්ගලයින් බිහි වීම ය. □